

LAKIALOITE 112/2010 vp

Laki Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuuksista annetun lain 9 §:n muuttamisesta

Eduskunnalle

Vaikeavammaisten lääkinnällinen kuntoutus kuuluu yli 65 vuotta täyttäneiden osalta kuntien vastuulle julkisen terveydenhuollon osana. Kansaneläkelaitos vastaa työikäisten eli lain mukaan alle 65-vuotiaiden kuntoutuksesta. Kela voi myöntää harkinnanvaraisena yli 65-vuotiaille vaikeavammaisille lääkinnällistä kuntoutusta.

Julkinen terveydenhuolto ei ole kyennyt tyydyttävällä tavalla vastaamaan Kelan kuntoutusjärjestelmästä pois siirtyneiden 65-vuotiaiden kuntoutustarpeeseen. Lääkinnällisen kuntoutuksen siirtyminen kunnalle on merkinnyt useiden vaikeavammaisten kohdalla kuntoutuksen vähenemistä tai sen loppumista. Kuntoutusjärjestelmien yhteensovittamisessa on ollut ongelmia. Kuntoutusta vaille jääminen tai liian vähäinen kuntoutus voi johtaa vamman vaikutusten voimistumiseen ja aiheuttaa laitoshoitotarpeen. Riittävällä ja oikea-aikaisella kuntoutuksella voidaan edistää kaiken ikäisten vammaisten henkilöiden itsenäistä elämää ja omatoimisuutta.

Sosiaali- ja terveysvaliokunta (StVM 8/2005 vp) on todennut näkemyksensä, että kun vanhuuseläkkeelle voi siirtyä joustavasti 63:n ja 68 ikävuoden välillä, työiässä olevien määrittelyyn ei enää ole yhtä yksittäistä ikärajaa. Valiokunnan näkemyksen mukaan yhtenä vaihtoehtona

tulisi tarkastella Kansaneläkelaitoksen järjestämisvastuun kasvattamista asteittain 68 vuoden ikään saakka. Järjestämisvelvoitteen ikäraja asetettiin 65 ikävuoteen, koska katsottiin, että Kansaneläkelaitoksen rooliin sosiaalivakuutuslaitoksena kuuluu työiässä olevien kuntoutus. Ikärajasta kiinni pitäminen ei tunnu perustellulta siitäkään syystä, että vaikka kysymys on työikäisistä vaikeavammaisista, kyse on hyvin harvoin työssäkäyvistä henkilöistä.

Sosiaaliturvan uudistamiskomitea on ehdottanut, että Kansaneläkelaitoksen järjestämän vaikeavammaisen lääkinnällisen kuntoutuksen ikäraja nostetaan 68 vuoteen. Myös vammaispoliittisessa ohjelmassa vuosille 2010–2015 mainitaan tulevien vuosien kehittämiskohteena kyseisen ikärajan nostaminen. Samaa on esittänyt Invalidiliitto. Kuntoutuksen ikäraja on keinotekoinen ja tulisi jatkossa poistaa kokonaan, mutta sen korottaminen nyt 68 vuoteen on askel kohti vaikeavammaisten yhdenvertaista hoitoa iästä riippumatta.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta hyväksyy seuraavan lakiehdotuksen:

Laki

Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuuksista annetun lain 9 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuuksista annetun lain (566/2005) 9 §:n 1 momentin johdantokappale, sellaisena kuin se on laissa 579/2007, seuraavasti:

9 § <i>Vaikeavammaisten lääkinällisen kuntoutuksen järjestäminen</i>	seksi tarpeellista lääkinnällistä kuntoutusta, jos hän saa alle 68-vuotiaana vammaisetuuksista annetun lain (570/2007) 2 luvun perusteella: — — — — — _____
---	---

Vaikeavammaisella vakuutetulla, joka ei ole julkisessa laitoshoidossa, on oikeus saada työ- tai toimintakyvyn turvaamiseksi tai parantami-	Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 . _____
--	---

Helsingissä 22 päivänä marraskuuta 2010

Tarja Tallqvist /kd
Leena Rauhala /kd
Toimi Kankaanniemi /kd
Sari Palm /kd
Päivi Räsänen /kd
Bjarne Kallis /kd
Kari Kärkkäinen /kd
Merja Kyllönen /vas
Katja Taimela /sd

Lauri Oinonen /kesk
Jouko Laxell /kok
Tuija Nurmi /kok
Paavo Arhinmäki /vas
Pentti Tiusanen /vas
Merja Kuusisto /sd
Eero Akaan-Penttilä /kok
Matti Kauppila /vas